

Sirok település a Mátra és a Bükk találkozásánál a két Tarnapatak összefolyásánál található völgykatlanban terül el. A ma mintegy 2100 lelket számláló település szerencsés módon ötvözi magában a régmúltat a jelennel, a kor igényeihez igazodó településképpel.

Élt egyszer régen, egy sziklabércen az öreg Darnó király. Féltő gonddal nevelte egyetlen gyermekét. Egy aranylő délutánon, a patak mentén sétálva az ifjú Darnó király porléányt látott. A lányt is – kit Tarnának hívtak – azonnal megigézte az ifjú király, egymásba szerettek. Ám az öreg király nem nézte jó szemmel kapcsolatukat, s elkergette fiát, a leány családját pedig megbüntette. A két fiatal belebetegedett a bánatba. Az öreg király szíve is megenyhült, ám hiába bocsátott meg, csupán a fiát láthatta viszont, Tarna szíve meghasadt bánatában. Az ifjú Darnó megtudván ezt, követte kedvesét a sírba. Ott temették el őket a folyó völgyében, ahol a patak két ága összefonódik a hegy lábánál. A patak azóta őrzi a szép Tarna nevét, az öreg Darnó-hegy pedig máig azt sóhajtja sírok, sírok, így lett e hely neve Sirok...

» Katolikus templom

Sirok központjában a 18. században épült barokk stílusú templomot Orczy László építtette. A templom előtt Nepomuki Szent János 1823-ból való későbarokk kőszobra látható.

» Kőkúti Szent László kápolna

A kápolna a helyi lakosság igényére épült 1992-96 között. A színes ólomüveg ablakokat L. Szabó Erzsébet Munkácsy-díjas tervező készítette, az oltárképet Borics József festette.

» Tájház

2005-ben újították fel a településre jellemző építési stílusban készült tornácos, nyeregtetős lakóházat. Korhű berendezés és háztáji munkaeszközök láthatók a tájházban.

» Nyírjes-tó

Természetvédelmi terület a Nyírjes-tó – közepén tőzegmohaláp. Hazánkban a tőzegmohás lápok kb. 10 ezer évvel ezelőtt, közvetlenül a jégkorszak utáni időben alakultak ki. A különösen érdekes tőzegmohafajok mellett több ritka sásféle virít.

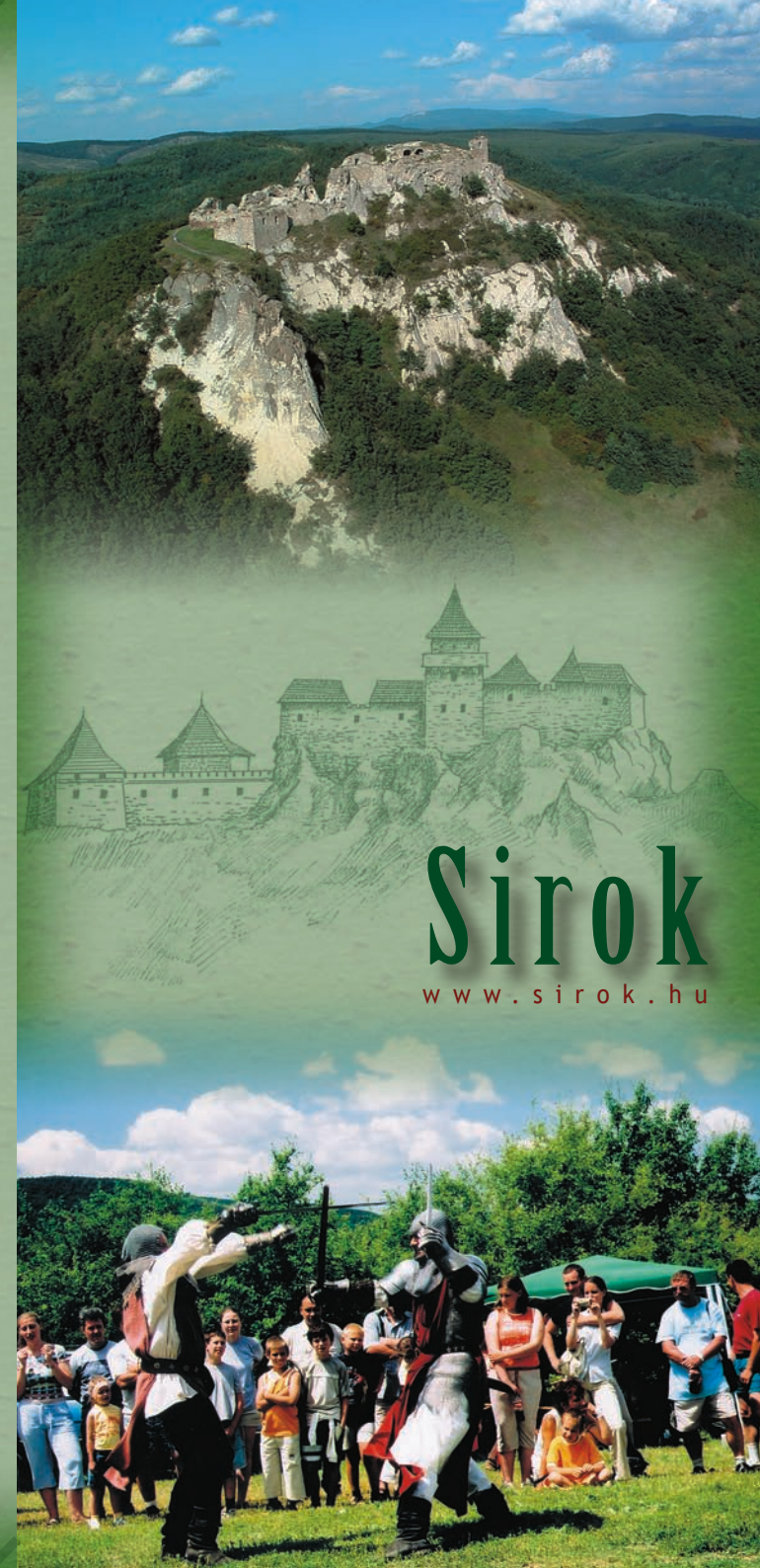
» Borics Pál hagyatéka

Sirok egyik kevésé ismert sajátossága a kőszobrászat. Borics Pál siroki születésű szobrászművész méltán nevezték a „kő gyermekének”. Alkotásai hűen reprezentálják a palócföld emberének hétköznapjait.

» Kútvölgy

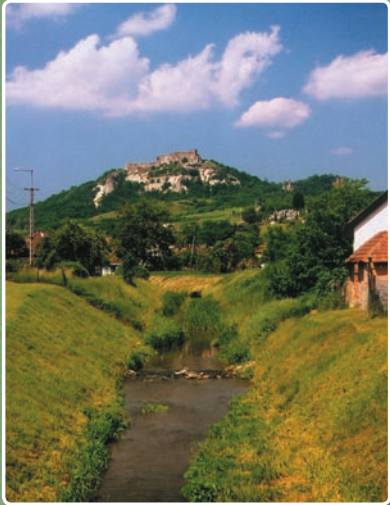
Kedvelt kirándulóhely Siroktól pár percre a hangulatos, szépen gondozott Kútvölgy. Az önkormányzat tulajdonában lévő szabadidőpark számos kulturális rendezvény helyszíné.

Sirok
www.sirok.hu

▪ A siroki vár ▪

A siroki vár története

A település történetének szerves részét képezi a siroki vár, mely romjaiban is megragadó látványt nyújt az év minden hónapjában. A vár falai között immár hagyomány a várjáték, ahol korhű jelmezekben elevenedik meg a múlt.

A vár a település központjától egy km-re, az északra levő Vár-hegy 294 m magas kopár riolittufa kúpján található.

A középkorban a Tarna-völgyében észak felé vezető utak lezárására és ellenőrzésére igen alkalmas helyen épült, bár elsősorban földesúri magánvár volt, stratégiai szerepet alig játszott. A vár két külön részre tagolódik. A felső vár eredetileg belsőtornyos, szabálytalan alaprajzú volt, amelyet mintegy 10 méterrel mélyebben fekvő, sziklába vágott külső védelmi öv erősített. Ide épült később a három, derékszög alaprajzú ó-olasz bástyával erősített alsó vár.

Az ásátások igazolták, hogy a siroki vár is magánvár volt, amit csak később alakítottak ki végvárrá. A vár eredetileg az Aba nembeli Birh-Bodon család birtoka volt 1320-ig, majd több tulajdonos váltás után a század végére királyi vár lett.

▪ A siroki vár ▪

A török hódítások idején megnőtt a siroki vár jelentősége, különösen az 1552-es egri török ostrom utáni években. 1596-ban Sirok is török kézre került, s csak 1687-ben nyerte vissza szabadságát. A Rákóczi szabadságharc idején 1709-ig kurucok kezén volt, a szabadságharc után lerombolták, falai pusztulásnak indultak.

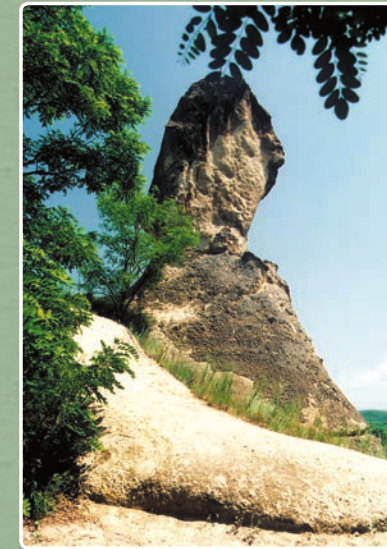
A várhoz pár perces sétaút indul a parkolóból, melynek kényelmes szakasza után meredeken kaptatunk felfelé. Felnőttek és gyerekek egyaránt szívesen fedezik fel maguknak a vár zegzugos átjáróit, alagútrendszerét. A vár egykori aknafigyelő folyosói voltak ezek. Az alsó várból a felsőbe vezető, sziklába vésett szűk és meredek alagút közepén három irányba válik szét: a középső a felső várba vezet, a két oldalsó pedig a felső várat a falak alapja alatt öleli át. A várból gyönyörű körpanoráma nyílik. Délre Sirok község és a Tarna-völgye, a község mögött a Kis- és Nagy-Várhegy emelkedik. Délnyugat és nyugat felé a keleti Mátra gerincvonalát követhetjük nyomon,

▪ A siroki vár ▪

amely a Kékes csúcsában teljesebben látszik. Észak felé a közeli hegyhátak fölött a Borsodnádasd környéki hegyek láthatók. Kelet felé a Tiba-bérc vonulata zárja le a távoli panorámát.

Barát és Apáca szikla

A várból élénk táru elő körpanoráma mellett két magányos szikla vonzza tekintetünket. A különleges alakú sziklaalakzatok vulkáni működés közben a kráterből kiszóródott riolittufából keletkeztek. A köznyelv igen találóan a Barát és az Apáca neveket adta a szikláknak, mely utal a természet évezredek munkája nyomán kialakult formájukra. A kiszórt, laza anyagba óriási vulkáni bombák hullottak, és beágyazódtak. Az ellenállóbb kőzetek az alattuk levő puhábbakat megvédték az erózió pusztításától, és így formálódtak a kőzetek.